

Поштовани народни посланици, поштовани Председниче Народне скупштине, поштовани грађани Србије, претпостављам да сви очекују од мене као мандатара за састав нове Владе Републике Србије, да мој експозе буде широк и набијен општим местима. Време у којем живимо, намеће нам другачији приступ. Надам се да ћемо се сагласити у констатацији да Србија преживљава једно од најтежих раздобља у својој историји.

Нећу, верујем, преценити тежину и сложеност наших државних и националних проблема, ако ове последње деценије означимо историјском кризом српског народа. Од истинитог и критичког сагледавања наше политичке, економске и културне реалности, посебно незавидног спољно – политичког положаја Србије у савременом свету и нерешеног косовског проблема, зависи заснивање реалистичке и оствариве политике Владе Републике Србије коју данас представљам пред Народном скупштином Републике Србије и пред целом Србијом.

Промене друштвеног поретка нису дале очекиване резултате. Србија је и даље земља изневерених очекивања и пропуштених прилика. Учињене су крупне грешке, неке и криминалне природе у приватизацији друштвене својине, упропашћени су огромни привредни потенцијали земље. Ступили смо у свеопште сиромаштво и пад животног, економског, културног и цивилизацијског стандарда српског друштва.

Насупрот уобичајеној самозаљубљености политичких лидера у њихову историјску улогу, за судбину и будућност народа Србије суштинско је питање знамо ли ми куда идемо, каква Србија данас јесте и какву желимо и који је то српски сан који желимо да досањамо. И ко су нам савезници на том путу.

Сва ова питања се не тичу само политичке власти или опозиције у Србији, тичу се целог српског друштва. Уместо деоба, неслоге и сеоба, потребно нам је обједињавање свега најбољег што Србија има. Свака нова влада је говорила о стубовима своје нове политике, а сви заједно смо заборавили на темеље Србије. Зато ће основни циљ мене као

премијера и Владе Републике Србије бити да ојачамо темељ Србије. Циљ ће бити окупљање и уједињавање најумнијих људи и идеја у интересу Србије.

Нашу веру у бољу и спокојнију сутрашњицу треба да заснивамо на реалној процени наших снага и уважавању објективних услова у којима треба да решавамо тешке националне и државне проблеме и градимо правну и социјалну државу. Имамо све разлоге да се одрекнемо демагошког оптимизма заснованог на политици – „немамо алтернативу“. У нашој друштвеној свести, треба савладати националну и социјалну апатију, треба повратити поверење народа у Србију, јаку и поштовану. Наш је живот врло тежак, наша заосталост је велика, али ми смо народ који има снагу за истински препород.

Политички актери у Србији се углавном баве прошлосту уз нагласак на идеолошко вредновање одређених догађаја, процеса и личности, а главна последица тога јесу поделе. Са позиције Председника Владе Републике Србије, желим да радим на будућности наше земље и нашег народа. Не желим и нећу да се бавим поделама, било актуелним, било онима из деведесетих година, нити расцепима у периоду комунизма, ни поделом на партизане и четнике, не занимају ме династичке поделе, нити поделе на староседеоце и дошљаке, на грађанске или националне струје, нити поделе на основу националне припадности или верског опредељења. Желим да у току свог мандата заједно са грађанима и њиховим заједницама, организацијама и институцијама и стручном јавношћу изградимо интегралну визију будућности Србије, и да ка тој будућности снажно закорачимо напред. Ова Влада Републике Србије биће Влада за будућност, а не Влада окренута прошлости.

Даме и господо народни посланици, поштовани грађани Србије, програм сваке Владе у демократским друштвима следи из изборних програма оних политичких групација које су добиле поверење грађана на изборима.

Свесни тежине у којој се налази Република Србија у опредељењу за спровођење свеобухватних друштвених реформи које су предуслов даљег развоја и напретка наше отаџбине, као и потребе постизања широког политичког консензуса, након додељивања мандата за састав нове Владе Србије од стране председника Републике Томислава Николића, изборне листе Српске напредне странке, Социјалистичке партије Србије, Партије уједињених пензионера Србије и Јединствене Србије, као и изборна листа Уједињених региона Србије, постигле су споразум о заједничким политичким циљевима и формирању скупштинске већине, у коју су касније приступиле Социјалдемократска партија Србије Расима Љајића и Странка демократске акције Сулејмана Угљанина. У

складу са парламентарном процедуром изложићу оквир за рад будуће Владе, што јесте и списак задатака, циљева и обавеза наше будуће Владе.

Наш највећи и најтежи проблем са којим се Србија суочава је демографско питање, заустављање биолошког пада и изумирање нације и стварање услова за пораст животне снаге народа. Обнављање становништва може бити резултат само координираних активности на стварању свих предуслова за подстицање повећања наталитета, од стимулисања рађања више деце у породицама, преко помоћи брачним паровима који имају потребе за вантелесном оплодњом, веће помоћи трудницама и породилјама, веће друштвене бриге о деци, укидања пореза и ограничавања трговачких маржи за опрему за бебе. Податак да се у Србији сваке године роди четрдесет хиљада беба мање него што је број умрлих, треба да буде последње упозорење за увођење ванредних мера у овој области. Ако се овакав тренд настави, за два до три века најдаље, Србија ће остати празна.

Од укупно 4706 насеља у Србији у 1140, односно у 24,2 одсто од укупног броја насеља у Србији у 2010. години, није рођено ниједно дете. Од 165 општина у Србији без Косова и Метохије, само у осам је забележен позитиван природни прираштај: у Гроцкој, Звездари, Новом Саду, Сјеници, Новом Пазару, Тутину, Бујановцу и Прешеву. Губили смо велики број становништва у ратовима, а сада сами неумољиво идемо ка самоуништењу. Последњи је час да се овај тренд заустави. Зато ће Влада Србије хитно изаћи, не са стратегијом, него са конкретним мерама за заустављање биолошког нестанка Србије.

Тешка економска и социјална ситуација, такође, један је од наших најтежих и највећих проблема. Економски опоравак и препород су национални приоритет времена у коме живимо. Сви остали кључни циљеви ове Владе, као што су европска будућност Србије, решавање питања Косова, регионална сарадња, борба против криминала и корупције, школство, здравство и други, зависе од тога да ли смо способни да обезбедимо економски опстанак наше земље. Зато данас позивам на закључивање социјалног договора између Владе, запослених и послодаваца. Предмет економског консензуса треба да буде економска политика која ће бити развојна и која ће за крајњи циљ имати подизање животног стандарда осиромашених грађана Србије. Ми данас у Србији имамо два повезана проблема. Један у потпуном осиромашењу друштва и тешком стању у којем се налазе и привреда и грађани. Други велики проблем јесте огромно социјално раслојавање на највећи број сиромашних и један одсто привилегованих и богатих који се издвајају од остатка друштва, који се по својој ароганцији и похлепи могу означити као нова аристократија. Такво стање огромних социјалних разлика подрива стабилност и државе и друштва. Политичка власт не сме да служи као инструмент у рукама моћних и богатих, већ политичка власт у Србији, у овом случају говорим о Влади Републике Србије, мора бити инструмент у рукама народа за остваривање праведније расподеле

друштвеног богатства. Овакво стање представља ударац и на уставни поредак Србије, јер је Србија по свом Уставу дефинисана као држава социјалне правде. Сваки народ има своју душу. Душа Србије је једнакост, а једнакост није егалитаризам, то није милосрђе, него солидарност.

Зато економска политика коју ћу као премијер заступати, неће позивати на штедњу и стезање каиша грађана, чији је животни стандард у претходном периоду доживео драстичан пад. Ова Влада, ова Скупштина и сви други делови државне власти укључујући и финансијски сектор, морају да деле судбину свога народа, пре свега у социјално – економском погледу. Не може се позивати на замрзавање или смањивање плата и пензија, притом себи повећавајући и онако превисоке плате и не смањујући никакве привилегије које имају као носиоци политичке или економске власти. Улога државе у овом периоду мора да буде како да најбезболније народ преживи економску кризу. Улогу државе схватам као потребу да се помогне и грађанима и привреди и свим другима којима је помоћ потребна. За све структуре друштва које ћу позивати на разговор и договор, имаћу само два питања. Прво, шта држава може да вам помогне. И друго, шта ви можете да учините за државу и народ. Србија је данас у веома тешкој економско – социјалној ситуацији. Просечна нето плата је пала на око 340 евра, у чему нас је претекла чак и Албанија. Стопа незапослености је већ далеко прешла 20 одсто. Данас је Србија можда једина земља у Европи у којој је отприлике исти број оних који примају пензије и оних који раде. Структура запослених је врло неповољна. Свега пола милиона људи учествује у стварању нове вредности, у реалној производњи, остатак је у гранама које се баве прерасподелом, као што су трговина и финансије, и надградњом, као што су државна управа, школство, итд. Као председник Владе, формираћу Национални савет за економски опоравак, који ће окупити најспособније, најстручније и најуспешније што Србија има у области привреде и финансија. Учинићемо све што можемо да зауставимо пад националне економије, да обезбедимо њен опоравак и јачање.

Највиша цена капитала, најнестабилнији курс, највиша стопа незапослености, најмања просечна плата, недовољни подстицаји извозницима, најмање субвенције у пољопривреди у региону, свакодневно умањују конкурентност наших предузећа и кредибилитет Србије. Зато ће ова Влада бити посвећена стварању пословног амбијента, који ће нашим предузећима обезбедити сличне, ако не и боље услове за рад у односу на земље из нашег окружења. Ту, пре свега, мислим на стабилну националну валуту, повољнију цену капитала, државне субвенције, ефикаснију административну процедуру, подстицај извозницима и субвенције пољопривреди, једном речју фер и партнерски однос према привреди, а полазећи од свести да су предузећа у Србији, без обзира да ли су њихови власници домаћи или страни, извор и за пуњење буџета, основ стабилности финансијског сектора у целини и носилац животног стандарда радника.

Од привредника тражим три ствари. Под један, да не отпуштају раднике и да им редовно исплаћују зараде. Под два, да плаћају порезе и да раде у оквиру закона. Под три, да инвестирају у Србију и не износе капитал напоље.

Србија треба да има јасну стратегију економског развоја, засновану на ономе што Србија има и што представља нашу компаративну предност. То су, пре свега, пољопривреда и прехранбена индустрија, енергетика и инфраструктура. Ово су гране од којих треба да почне нови инвестициони циклус. Један од највећих економиста Џон Мајнард Кејнс, на почетку велике депресије рекао је да економска машина ради, али да имамо проблем са њеним паљењем. У временима кризе, држава и финансијски сектор имају одлучујућу улогу у покретању националне економске машине. Влада Србије ће настојати да покрене велике инвестиционе пројекте у пољопривреди, енергетици и инфраструктури. Пример овогодишње суше показује да пропуштена шанса у великим инвестиционим радовима у пољопривреди путем наводњавања, не само да у нормалним условима смањује потенцијале у пољопривредној производњи, већ проузрокује и директну штету од суше у само једној години која је по вредности већа од укупних инвестиција које смо пропустили у задњих неколико година. Овогодишња штета од суше се процењује у милијардама евра.

Ниво задужености у Србији у односу на укупан друштвени производ је много мањи него у другим европским земљама, али наш проблем није у степену задужености, већ у малом друштвеном производу који и даље пада. Једино повећањем друштвеног производа можемо смањити проценат задужености. Посебан проблем представља неповољна структура друштвеног производа у којој је висок проценат финансијских и других услуга, а релативно мали проценат учешћа реалног сектора, тако да се ми данас поново налазимо пред изазовима реиндустријализације која мора да обезбеди оптимално реструктурирање наше привреде. Поред државе у покретању новог инвестиционог развојног циклуса, одлучујућу улогу има финансијски сектор. Наша ситуација је слична анализи коју описује нобеловац Кругман: имамо велики број људи који не раде или недовољно раде, имамо капацитете који нису упослени, природне ресурсе који нису искоришћени и имамо уплашене инвеститоре и финансијски сектор који није довољно у функцији привредног развоја. Моја критика финансијског сектора која је узбуркала јавност управо је била порука да он мора бити више у функцији оживљавања привреде. То је и у интересу самог финансијског сектора. Стално слушамо тврдње како је наш финансијски сектор стабилан, а у међувремену нам се привреда урушава и пропада. Нема стабилног финансијског сектора ако је привреда у проблему, јер је он само огледало наше привреде. Доказ за то су и проблеми који се већ појављују код појединих банака, као и стопа од преко 25 посто ненаплативих кредита од привреде. Глобална економска криза је и настала када је финансијски сектор помислио да је сам себи сврха, а не сервис реалне економије.

Успешан рад банака и редовно пуњење буџета су изведени циљеви и могу се остварити само на бази успешне привреде и сузбијања сиве економије. Привлачење страних инвестиција је, такође, један од најважнијих приоритета Владе и начин за оживљавање наше привреде.

Дилема развој или штедња је лажно питање. Србији је потребно и једно и друго. Уосталом, то је тема и формула која се сада расправља и разрађује у Европској унији. Право решење је у смањивању нерационалне потрошње и повећавању инвестиционе потрошње, како би се подстакло раст и повећало запошљавање. Ми морамо да штедим на бирократским и непотребним трошковима како би могли више да улажемо у развој. Покушај да се принцип штедње превали на широке слојеве осиромашеног становништва не само да је друштвено неправедно, већ је и економски неутемељено, јер директно утиче на пад куповне моћи и повратно утиче на платежно способну тражњу и самим тим немогућност продаје готових производа. Чак је и Хенри Форд, отац модерне индустрије, схватио да мора својим запосленима да исплати плату која ће им омогућити да купују његове аутомобиле, а да његови аутомобили морају да имају цену која ће одговарати платама његових радника. Када се наруши ова равнотежа и када људи остану без пристojних плата, онда свака производња губи перспективу.

У последње време дошло је до драстичног слабљења националне валуте. Национална валута је доживела у односу на септембар 2008. године пад вредности од 53 одсто. Плате и пензије су обезвређене, рате стамбених и других кредита грађана вишеструко су увећане, а и биланси многих предузећа трајно оштећени. Апсурдно је да је то период у коме су девизне резерве вишеструко увећане. Држава једноставно не може пред тим да затвори очи. Неуспех у одбрани националне валуте који је доживела Народна банка и Влада Србије као директну последицу имали су осиромашење грађана Србије и наше привреде. Србији је потребан план за стабилну националну валуту. Тај план мора бити резултат координисане и заједничке политике Владе, монетарних власти и привреде. Ефикасније коришћење инструмената монетарне политике, активније привлачење страних инвестиција, спречавање одлива девиза сивим каналима, рад са нашом дијаспором, дестимулисање непотребног увоза, подстицај предузећима која својим радом супституишу увоз и озбиљна извозна стратегија, само су најважнији елементи овог плана. Искуство неких развијених земаља говори нам да је данас, више него икада, потребно ревитализовати и оснажити партнерски однос између државе и банака. Свакој привреди су потребне добро капитализоване и ликвидне банке, које ће омогућити доток капитала у систем и покретање новог инвестиционог циклуса, а банкама је више него икада потребан стабилан и поуздан амбијент који мора да гарантује држава. Управо на тим премисама упућујем позив банкама да и у овим тешким моментима остану одговоран чинилац нашег привредног система и пруже адекватну подршку привреди и грађанима.

Неопходне су хитне мере за смањење буџетског дефицита. Овај програм мера биће донет до краја септембра, након сагледавања стварног стања у буџету, свеобухватне анализе и озбиљних консултација са привредницима, синдикатима и стручном јавношћу. С једне стране, мере морају бити радикалне у правцу смањивања бирократије и елиминисања трошкова државе, а са друге стране, социјално одговорне у погледу заштите најугроженијих слојева становништва. Влада Србије наставиће разговоре са Међународним монетарним фондом, Светском банком и другим међународним финансијским институцијама и организацијама, у циљу постизања макроекономске стабилности и одрживог привредног развоја.

И веома брзо биће донет нови Закон о јавним набавкама, који ће повећати транспарентност процеса, смањити корупцију и омогућити смањивање расхода државе.

Неће бити замрзавања пензија и плата. Њихов раст у првој години мора бити усклађен са реалним могућностима буџета, уз уважавање принципа да раст пензија треба да прати раст плата у јавном сектору. Свим пензионерима који имају мање 15.000,00 динара месечно биће исплаћена тринаеста пензија у четири једнаке рате. Створиће се услови за формирање развојне банке као подршка привреди и развојним националним пројектима.

Поштовани народни посланици, као стари европски народ у процесе уједињавања Европе и испуњавања услова за пријем у Европску унију, уложићемо своје највредније традиције – слободарство, демократски дух и поштовање европских вредности. Испуњавање услова за пријем Србије у Европску унију треба сматрати делањем за општи цивилизацијски напредак наше земље. Наш циљ је убрзање процеса европских интеграција, уз максималне напоре за добијање датума за отпочињање преговора са ЕУ. Ова Влада ће спровести неопходне системске мере и испунити критеријуме које је успоставио Европски савет у Копенхагену и процес стабилизације и придруживања. Главни елементи реформе јесу успостављање тржишне економије која функционише, постизање макроекономске стабилности, јачање владавине права, борба против корупције и организованог криминала. Државу је потребно уредити, а то се чини законима.

Србија неће признати независност Косова. Влада Србије жели нормализацију живота свих грађана на територији Косова и Метохије. Потребно је спровести све оно што је договорено у техничком дијалогу са Приштином и наставити дијалог на политичком нивоу, уз учешће највиших државних функционера. Питање Косова и Метохије решаваћемо мирним средствима, унапређењем дијалога, уз поштовање демократских

решења. У том смислу прихватићемо резултате дијалога Београда и Приштине, који је постигла претходна Влада Србије у свим досадашњим разговорима. Желимо већу одговорност у дијалогу са Европском унијом и Приштином и подизање те одговорности на виши ниво. Ово ће захтевати интензивне разговоре током одређеног временског периода, али ми смо спремни да отпочнемо са овим разговорима одмах, без предуслова, уз поштовање Устава Републике Србије. Безбедност Срба на Косову и Метохији мора бити осигурана. Српска историјска и културна баштина, цркве и манастири морају бити посебно заштићени и обезбеђени. Влада Србије нарочито мора да ради на јачању привреде у српским срединама али и на повратку српских прогнаника на своја огњишта.

Србија мора да води своју спољну политику на реалистичким и прагматичним претпоставкама. Сарађиваћемо са свим земљама света у интересу Србије. И са свим европским државама, Америком, Русијом, Кином и свим другим факторима који обликују међународну политику, на бази очувања националног идентитета и достојанства. Спремни смо на сарадњу са сваком државом и нацијом у очувању мира, поспешивању прогреса, јачању демократије и поштовању општих људских вредности. Србија жели да буде фактор мира и стабилности у региону, подржавајући европску перспективу целог региона. Залажемо се за безбедност, стабилност и добре односе на Западном Балкану. Сви неспоразуми, сва отворена питања морају да буду разрешавана на миран начин и у духу сарадње. Ако кажу да реч Балкан значи крв и мед, доста је било крви, време је да осетимо и укус меда. Србија пружа руку помирења. Свима. Немојмо више да се бавимо прошлошћу, бавимо се будућношћу. Желимо добре односе, уз узајамно поштовање суверенитета и територијалног интегритета сваке државе.

Истовремено, Влада ће се у оквиру Споразума о специјалним односима залагати за потпуно поштовање Дејтонског мировног споразума и развијати најјаче политичке, економске и културне односе и сарадњу са Републиком Српском.

Даме и господо, пољопривреда може значајно да допринесе укупном економском расту у кратком року уколико се мерама аграрне политике дефинише одрживи и равномерни развој. Планирамо да значајно повећамо аграрни буџет и да у кратком року Законом о подстицајима утврдимо аграрну политику која ће бити предвидива на дуги рок како би пољопривредници могли дугорочно да планирају своју производњу. Мерама аграрне политике утицаћемо, пре свега, на повећање конкурентности наших произвођача и посебан пакет мера односиће се на подстицање инвестиција у овај сектор. Раздвојићемо економске од социјалних мера, а посебну пажњу посветићемо руралном развоју у синергији са локалном самоуправом и АП Војводином у циљу равномерног регионалног развоја. Покренућемо реформу Дирекције за робне резерве како би се развили нови инструменти за стабилизацију тржишта хране. Реформом саветодавне службе и подстицањем пољопривредних газдинстава да се удружују, изградњом система

националних лабораторија и јачањем капацитета институција омогућиће се технолошки напредак и јачање конкурентности наших пољопривредника.

Намеравамо да брзо, на најбољи начин, искористимо енергију људи, сунца, воде и ветра за високу продукцију хране и енергије. Врло брзо биће припремљена стратегија развоја агроиндустрије, као трансфер којом ће се даље развијати пољопривреда и село. Применићемо најновија достигнућа науке, да укинемо смену родних и неродних година. Уложићемо више новца у системе за наводњавање, пољопривредници ће добити повољне зајмове, да ова суша буде последња а не пета у последњих десет година. Желимо да Србија буде велики извозник хране, да постане „Башта Европе“.

Процес прикључења Србије Европској Унији, а нарочито у претприступном периоду проузроковаће значајне проблеме овом сектору, али је чињеница да ће после тога сектор пољопривреде највише профитирати од уласка у Европску унију. Један од најзначајнијих проблема је и чињеница да у претприступном периоду Србија отвара своје границе за производе из ЕУ и мора да се прилагоди врло захтевним стандардима уколико жели да извози на тржиште ЕУ. Србија ће према садашњем споразуму процес либерализације са ЕУ завршити 2014. године, када ће просечна царина износити 2,49 одсто и бићемо једина земља која је у процесу прикључења ЕУ тако дуг период била изложена јакој конкуренцији без могућности да користи фондове за јачање конкурентности наше пољопривреде. Овакав споразум о либерализацији потписан је са пројекцијом да ће Србија релативно брзо постати члан ЕУ, оквирно 2015. године. Да би се избегле негативне последице по српски аграр мора се отворити нови дијалог са Европском комисијом и наћи решење за ове проблеме. Такође, учинићемо све да брзо добијемо националну акредитацију за коришћење ИПАРД фондова, који значајно могу да помогну у делу руралног развоја.

Приоритети енергетске политике Србије биће подизање енергетске безбедности Србије, подизањем енергетске ефикасности и инвестирањем кроз отварање нових рудних поља, изградњу хидро и термо капацитета, улагање у обновљиве изворе енергије и дефинисање јасне политике цена и ценовних паритета. Затим развој и подизање комуналне енергетике кроз производњу и топлотне и електричне енергије у топланама и постепену измену штетних енергената попут мазута и угља обновљивим изворима, пре свега биомасом, као и гасом. Циљ ће бити развијање Србије као транзитне руте и складишта за енергију и енергенте, инвестирање у смеру другог правца дотока гаса, улагање у електроенергетске конекције са суседима, завршетком и изградњом нових подземних складишта гаса. Четврти приоритет биће успостављање и развој тржишта енергије и енергената према стандардима Европске уније – електричне енергије, гаса, нафтних деривата и течног нафтног гаса. За време мандата ове Владе Републике Србије очекујемо завршетак гасовода Јужног тока кроз Србију у дужини од

411 километара чија је вредност 1,9 милијарди евра. Изградња јужног тока у Русији ће започети у децембру ове године.

Влада Србије неће приватизовати ЈП Електропривреду Србије, а задржаће већинско власништво и у другим стратешки важним јавним предузећима који имају монополску позицију на тржишту, као што су Железница, ПТТ, Аеродром, итд. Истовремено биће извршена реформа јавних предузећа у циљу ефикаснијег пословања и унапређења квалитета и конкурентности њихових услуга. Управљање јавним предузећима биће професионализовано, а Влада ће преузети контролну улогу.

Водићемо посебну бригу о природним ресурсима наше земље и обезбедићемо већа улагања у енергетски и рударски сектор, као и саобраћајну и телекомуникациону инфраструктуру.

Успостављање правне државе и владавине права, темељ је стварања правне сигурности појединца, а и читавог друштва, јер подстиче привредни раст, улагања и конкурентно пословање и један је од основних предуслова привредног, друштвеног и политичког развоја Србије. Морају бити отклоњене све негативне последице и стања у правосуђу и реформе правосуђа из претходних периода. За ефикасну, системску и бескомпромисну борбу против криминала и корупције, неопходна је сарадња свих државних органа који се баве спровођењем Закона. Влада Србије испитаће поступак спровођења свих приватизација за које постоји сумња да су спроведене на противправан начин, а о којима се говори и у извештајима Европске комисије. Влада Србије водиће оштру борбу против организованог криминала, а у сарадњи са демократским светом, бориће се и против свих облика тероризма. Влада Републике Србије ће наставити са реформом одбрамбеног и безбедносног сектора, са циљем да војска, полиција и службе безбедности буду главни ослонац заштите грађана и државе, уз истовремено јачање механизма цивилне контроле њиховог рада у циљу спречавања злоупотребе и прекорачења овлашћења. Подржавам захтеве за отварање досијеа тајних и полицијских служби, на начин који неће угрозити безбедносни систем земље. Залагаћемо се за јавност у раду, јасне и прегледне прописе са циљем смањења самовоље службеника и функционера, који су у позицији да одлучују о туђим правима и интересима, што је основни предуслов за искорењивање корупције. Применићемо све превентивне мере за спречавање сукоба интереса у свим областима. Наставићемо сарадњу са свим значајним међународним организацијама и агенцијама у борби против трговине дрогом, људима, кријумчарења оружја и других најтежих облика међународног криминала. Посебна пажња биће посвећена спровођењу свих неопходних антитерористичких мера у сарадњи са свим земљама региона.

Извршићемо максималну рационализацију државне управе. Елиминисаћемо непродуктивне расходе и укинути непотребне државне органе и агенције. На тај начин трошкови државе биће смањени, а ефикасност рада администрације повећана. Смањићемо бирократске процедуре и убрзати рад администрације. Основаћемо канцеларије за брзе одговоре на свим нивоима чиме ће грађани и привреда добијати ефикаснији државни сервис на једном месту. Увешћемо електронску управу на свим нивоима и укинути непотребну папирологију. То значи да грађани више неће морати да буду физички присутни и да иду од једног до другог органа управе, да губе време и новац прикупљајући потребна документа која се налазе у регистрима Републике Србије да би поднели неки захтев.

Да би Србија брже напредовала, потребно је да сви делови Србије добију једнаке шансе. Посебну пажњу посветићемо смањењу регионалних разлика у циљу равномернијег регионалног развоја. Формираћемо посебне тимове за економски развој најнеразвијенијих или стратешки најважнијих делова Републике Србије.

Влада Републике Србије ће поштовати достигнути степен аутономије Аутономне Покрајине Војводине, на начин који је дефинисан Уставом Републике Србије и Статутом Аутономне Покрајине Војводине. Влада Републике Србије нема разлога за другачију политику према Војводини, зато што је то аутономија у Србији, а не против Србије. У том смислу ће Влада Републике Србије сарађивати са покрајинским органима власти противећи се свим екстремним ставовима било да је реч о захтевима за укидање аутономије, било да је реч о претњама интернационализацијом питања Аутономије Војводине, јер она од стране ове Владе Србије неће бити угрожена.

Влада Републике Србије обезбедиће равномеран развој саобраћајне инфраструктуре. Поред завршетка главних саобраћајних коридора, градиће се и ауто-пут од Београда ка западној Србији – коридор 11, ауто – пут од Појата до Прељине – западно – моравски коридор, спајање Крагујевца са коридором 10. Изградиће се регионални ауто-пут који везује Зајечар и Бор са коридором 10 код Параћина и повезати Лозницу и Шабац са коридором 10 и даље преко Руме, тунелом кроз Фрушку Гору, до Новог Сада, итд.

Неопходно је изградити и модерну телекомуникациону оптичку инфраструктуру. Савремене електронске комуникације и широкопојасни приступ интернету треба омогућити равноправно грађанима и предузећима у свим крајевима у Србији.

Систем здравствене заштите који ћемо настојати да обезбедимо заснива се на начелима равноправног и општег приступа и доступности здравствених институција, лекара и лекова пацијентима. Право на здравље је основно људско право. Здравље је јавно, а не само приватно добро. За заштиту здравља грађана одговорна је држава. Сви грађани Србије требало би да буду обухваћени здравственим осигурањем на принципима солидарности, једнакости и универзалности. Дугорочно се залажемо за потпуно бесплатно здравље, а краткорочно за минимизирање партиципације, као и за проширење листе здравствених услуга и лекова који се могу издати на рецепт и платити на терет из средстава обавезног здравственог осигурања. Сматрамо, такође, да треба донети и Закон о заштити права пацијената, заснованог на европским стандардима.

Знање и образовање су један од најважнијих ослонаца променама које треба да спроведемо како бисмо што пре постали демократски развијено и економски стабилно друштво, спремно и способно за европске интеграције. Зато је потребно да обезбедимо стабилно функционисање образовног система како би образовање било покретачка снага промена. Основни циљеви развоја образовања су унапређење доступности, односно праведности и равноправности у образовању, повећање квалитета образовања и побољшање ефикасности образовног система. Посебно је важно да у образовању обезбедимо једнаке шансе за све, без обзира на социјални статус и порекло и да повећамо број образованих грађана. Држава мора да одржи и унапреди бесплатно основно и средње образовање, да обезбеђује бесплатне уџбенике, да подстиче школовање на вишем нивоу образовања и да улаже у развој образовне инфраструктуре. Циљ којим тежимо је да се издвајања за образовање повећавају сукцесивно из године у годину.

Наш је стратешки циљ да створимо друштво засновано на знању. У том циљу повећаћемо улагања у инфраструктурне пројекте у области науке и научно истраживање, уз учешће и индустрије и приватног сектора у финансирању науке, као партнерства између оних који стварају научне иновације и знање и оних који су директни корисници те науке и знања.

Влада Републике Србије гарантоваће и наставити да унапређује све прописе о људским и мањинским правима у складу са највишим међународно правним стандардима у Европи и развијеном свету. Одлучно смо опредељењи да спроводимо политички одговорну и правно гарантовану антидискриминациону политику и заштиту права и слобода припадника националних мањина, као и права и слободе других мањинских група. Државни органи и органи државне управе морају бити отворени за све грађане Србије, без обзира на националну, верску или било коју другу различитост. Јасно желим да кажем као будући премијер Републике Србије да ниједан грађанин Србије не сме да буде дискриминисан због тога што није Србин, али са друге стране ниједан Србин у

Србији не сме бити дискриминисан због тога што јесте Србин који живи у срединама у којима већину чине припадници других националности.

Желео бих посебно да истакнем веома добру сарадњу коју сам као министар унутрашњих послова имао са припадницима мађарске националне мањине и Савеза војвођанских Мађара, која је умногоме допринела да је у последњим годинама број међунационалних инцидената био најмањи у односу на протеклих десет година.

Када је реч о југу Србије, ми желимо да Албанцима понудимо интеграцију у политички и социјални систем Србије, а да се против криминала, екстремизма и тероризма заједнички оштро боримо. Као и свака друга модерна и демократска држава, желимо договор о заједничком животу у интересу мира и безбедности и за Србе, и за Албанце који живе на југу Србије.

Сматрамо да је неопходна реформа регулативе која треба да допринесе стварању отвореног демократског друштва, обезбеђивањем услова за објективно слободно и квалитетно новинарство и остварењу уставног начела о праву грађана на истинито и потпуно информисање. Заједно са новинарским удружењима, предложимо измену законске регулативе, а нарочито Закона о информисању, Закона о радиодифузији, као и Закона о телекомуникацијама. Њих треба прилагодити не само захтевима даље демократизације, већ и савременим технологијама. Борићемо се против цензуре и за ослобађање новинара од политичких притисака, али и притисака уредника, власника и других центара моћи. У овој области треба онемогућити сваки монопол и политичку контролу над медијима. У складу са захтевима домаћих, европских и светских новинарских асоцијација, треба обезбедити јавност и транспарентност власничке структуре у медијима, уз спречавање концентрације власништва које превазилази европске стандарде. Ни ја, ни Влада Србије, немамо, нити ћемо имати амбицију да радимо туђи посао. Дакле, ова Влада неће имати своје спин докторе који ће се бавити уређивањем медија. И где год то будемо могли, а да не угрозимо егзистенцију људи и опстанак тих медија, трудићемо се да изађемо из власничке структуре. Медијска сцена захтева обезбеђивање услова за нормалан рад, правила која ћемо усвојити заједно са представницима медија, и транспарентност рада Владе, на првом месту, и рада медија. Зато подржавамо иницијативу у доношењу закона о транспарентности власништа у медијима. Ја не кријем да сам премијер, и шта радим, и очекујем да се и они који о том мом раду, и раду ове Владе, буду писали, такође не крију. У том смислу ће се преиспитати и последња промена власништва у „Политици“. Такође, јавност мора да зна и колико је новца јавних предузећа потрошено на рекламне кампање у појединим медијима, и да ли је на такав начин новцем грађана и државе Србије стицана наклоност тих медија политичким структурама којима припадају директори тих јавних предузећа. Када је реч о медијима, слобода говора и право на истину биће основни постулат ове

Владе. Зато не сме да буде тајни ни у истрагама које се воде о нерешеним убиствима новинара. Позивам новинарска удружења да стекну увид у чињенице из истрага и о поступцима који се воде.

Влада Србије ће наставити добру сарадњу са црквеним и верским заједницама које делују на територији Републике Србије у циљу поштовања и заштите слободе вероисповести. Сви темељни закони и подзаконска акта која регулишу однос државе и друштва са црквама и верским заједницама су донети. Сада је нужно, кроз једно ефикасно и потпуно оперативно тело, учинити све што је потребно да се донети прописи до краја спроведу. Министарство вера, као самосталан орган не постоји нигде, ни у једној савременој европској држави. Укључивање ресора вера у други ресор, довело би до потпуног обесмишљавања ове важне области. Будућа канцеларија Владе Србије за сарадњу са црквама и верским заједницама ће битно унапредити изградњу конструктивног односа државе са Српском православном црквом и осталим традиционалним црквама и верским заједницама.

Влада Србије ће наставити да одржава и јача везе са нашим сународницима у свету, као и специјалне везе са државама у региону у којима живи значајан број наших сународника. Подржаваћемо и обезбеђивати услове за све легитимне интересе и права припадника наше дијаспоре: од регулисања држављанства, допунске наставе у школама, учешћа у привредном развоју Србије, до учешћа на изборима за органе власти у Србији. То што нема министарства, не значи мању бригу, већ напротив, бригу која више не сме бити само декларативна.

Даме и господо, циљ ове Владе Србије јесте да у обављању државних послова не поставља питање чији је ко, већ само какав је ко. Спремни смо да радимо заједно у интересу Србије, нарочито у области преговора о приступању Европској унији и решавању државних и националних проблема, као што је Косово и Метохија. Такође, принцип активног партнерства са стручном јавношћу мора бити присутан у раду сваког министра и руководиоца државног органа. Захтеваћу од сваког да развије мапе кључних актера у својој области рада и да ме редовно обавештава о начину на који са њима одржава комуникацију. Посебно ћу инсистирати да ме сви министри редовно обавештавају о испуњавању препорука које добијају од независних тела, а нарочито од Заштитника грађана, других парламентарних повереника, Агенције за борбу против корупције, државног ревизора и других.

Влада Републике Србије је носилац извршне власти у Србији. Она утврђује и води политику. Влада је одговорна Народној скупштини за политику Републике Србије, за

извршавање закона и других општих аката Народне скупштине и за рад органа државне управе. Министри су за свој рад и за стање у области из делокруга министарства одговорни Председнику Владе, Влади и Народној скупштини. Одговорни су народу Србије. Пред нама је нова четворогодишња утакмица са проблемима и борба за добробит свих грађана Србије. Народ је једини селектор, онај који одлучује да ли смо добри или не, да ли треба да учествујемо у тиму или не. Држава, ако желимо да буде јака, и истовремено праведна и солидарна, захтева читав низ нових правила, правила која ће бити донета у договору са читавим друштвом. Нова правила, не као израз воље владајуће елите, већ као резултат договора државе и привреде, синдиката, медија, удружења, финансијских институција. Ред и закон морају да буду исти за све, од политичара, преко крупних капиталиста, до обичних грађана. За ову Владу неће бити важно шта и како ће да каже, него шта и како ће да уради. Ми хоћемо да промовишемо резултат и други ПР нама није потребан. Ми нећемо причати о пожарима. Ми ћемо их гасити. И учинити све да до њих не долази.

Правда, једнакост, за све, поготово за оне који су у временима транзиције остали без посла и прихода за живот, биће приоритет ове Владе. Запослити и покренути Србију, отворити нова радна места, пронаћи начин да поново имамо своју производњу, својих радника, у својим фабрикама, тиме ћемо се свакако највише бавити. Морамо и да јавно кажемо где је све Србија заиста Србија, где владају српски закони, где то престаје, и да онда широким консензусом усвојимо политику за коју ће се ова Влада борити. Та питања су свакако најтежа, али баш зато на њих брзо морамо да одговоримо. Да кажемо шта хоћемо, а шта нећемо, и да стојимо иза тога. Како нам се никада не би десило да нам пребацују како нешто обећавамо, а онда то не урадимо. Или да нам се не догоди нешто још горе – да себи обећамо нешто што нећемо моћи да урадимо.

Равноправност, родна, радна, национална... биће стожери политике ове Владе. Жене ће, при том, бити свакако на првом месту. У Србији жене зарађују мање од мушкараца, на истом радном месту са истом школском спремом. То је највећа дискриминација која данас у Србији, али и у другим европским државама, постоји. То се мора променити.

Све оно што је у Србији запостављено, заборављено, злоупотребљено, одбачено, а вредно, мора да се врати на своје заслужено место. Неки читави делови Србије морају да оживе. Да добију инфраструктуру, привреду, радна места и да постану места у која ће се људи враћати. Не да тамо умру, него да би тамо живели.

И да поменем нешто што одавно један мандатар није споменуо у свом експозеу – патриотизам и родољубље, осећај припадности, љубави и поштовања према својој

Експозе мандатара за састав Владе Србије

Пише: Ивица Дачић
четвртак, 26 јул 2012 20:39

држави Србији. Без мржње према другима. Да нам је свима Србија на првом месту.

Поштовани народни посланици, поштовани Председниче Народне скупштине, поштовани грађани Србије, част ми је да предложим следеће кандидате за чланове Владе Републике Србије:

Председник Владе и министар унутрашњих послова Ивица Дачић

Први потпредседник Владе задужен за одбрану, безбедност и борбу против корупције и криминала и министар одбране Александар Вучић

Потпредседник Владе и министар рада, запошљавања и социјалне политике др Јован Кркобабић

Потпредседница Владе за европске интеграције Сузана Грубјешић

Потпредседник Владе и министар спољне и унутрашње трговине и телекомуникација др Расим Љајић

Министар финансија и привреде мр Млађан Динкић

Министар спољних послова Иван Мркић

Министарка регионалног развоја и локалне самоуправе мр Верица Калановић

Министар саобраћаја Милутин Мркоњић

Министар грађевинарства и урбанизма мр Велимир Илић

Министар правде и државне управе Никола Селаковић

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Горан Кнежевић

Министар просвете, науке и технолошког развоја проф др Жарко Обрадовић

Министарка здравља проф др Славица Ђукић –Дејановић

Министарка енергетике, развоја и заштите животне средине проф др Зорана Михајловић

Министар културе и информисања Братислав Петковић

Министар природних ресурса, рударства и просторног планирања проф др Милан Бачевић

Министарка омладине и спорта проф др Алиса Марић

Министар без портфеља др Сулејман Угљанин

Даме и господо, у времену у којем живимо нико није чаробњак да би могао да реши све проблеме са којима се Србија суочава. Али, грађани Србије очекују више правде, државу

Експозе мандатара за састав Владе Србије

Пише: Ивица Дачић
четвртак, 26 јул 2012 20:39

која им помаже и одлучну, одговорну и ефикасну Владу, која ће делити судбину читавог народа. И очекује политичаре којима може да верује. Зато вас позивам, даме и господо, народни посланици да подржите избор нове Владе Републике Србије.

На крају, дозволите ми да се захвалим досадашњој Влади Републике Србије и премијеру Мирку Цветковићу на сарадњи у обављању одговорних државних дужности. Опозицији желим да поручим да ми нисмо политички непријатељи и да, иако смо политички противници, очекујем да ћемо сарађивати када су у питању одлуке и закони који су од суштинског значаја за народ и државу.

Даме и господо народни посланици, поштовани Председниче Народне скупштине, поштовани грађани Србије, Влада која ће данас бити изабрана је најмања Влада у новијој историји вишепартијског система у Србији од 1990. године, напомињући да је једино Влада Војислава Коштунице од 2004. године имала исти број чланова. Ово ће бити најмања Влада од 1990. године, а даће Бог, биће и најбоља.

Као и увек, завршићу и ово своје политичко обраћање оним што сматрам најважнијим:

ЖИВЕЛА СРБИЈА!